

MLADI KOVACI

№ 1

Št. 1.

Glasilo SKOJ-a IX. Korpusa

Mladi kovači

GLASILO SKOJA PRI STABU I. KORPUSA NOV IN POJ

LETNO I.

julij 1944

Štev. 1.

VSEBINA

Naloge Skoja-a	stran 2
skojevci	" 4
Vtla s Primorske	" 6
V gorski vasici	" 7
Naša domovina	" 10
Akcija	" 11
napad	" 12

Naš prvi glas

Bili smo prenašo inicijativni in prevč
plahi, pa se nisno oglasili. Nisno se zaveda
li, da morano biti aktivni tudi na tem polju
dela, da bomo res prava avantgarda našega gi
banja, vzor nove mladine.

Naši dopisi so skromni, naš list je
preprost. Dvigano se sami, sami si dajeno po
budo in moč, da bomo lahko prenegali vse ovi
re, ki jih je treba prenegati pri delu.

Vzajajano se, da bomo v trenutku, ko bo
sovražnik prenegan in bomo resnično svobodni
res novi ljudje, sposobni pravilno ceniti -
prenovljeno demovino in biti resnična pomoč
tako s svojim znanjem kakor tudi s svojim de
lom.

NALOGE SKOJA V DANŠNJI DOBI IN SE POSEBEJ PO DRUGEM KONGRESU

Nihče ni tako občutil okupatorjevega jama in zapostavljanja kot mladina. Zato je bila ravno mladina ona, ki se je po razpadu Jugoslavije prva odzvala pozivu za oborožen odpor in aktivno sodelovala v borbi proti okupatorju in domačim izdajalcem. Mladina tvori danes večino v NOV in POJ. V borbi za svobodo je dosegla take uspehe, da jo občuduje - ves svet, uspehe, ki so jih morali priznati celo tisti, ki jim ti uspehi ne grede v račun. Naša mladina je pričela borbo z zavestjo, da samo z orožjem lahko reši svoj narod pred uničenjem ter tako sebi in vsenu človeštvu zagotovi boljše bodočnost. V borbi za te velike cilje je niso mogle ustaviti in za držati vse velike ofenzive, ki so jih z veliko premočjo v materijalu in moštvu vršili - proti njej okupatorji in domači izdajalci. Mladina, organizirana v ZKI, si je postavila razne naloge. Prva in najosnovnejša naloga - je zgraditi čvrsto in železno disciplino, disciplino zavesti in volje. Naša disciplina se mora razlikovati od discipline starih nenarodnih vojsk, biti mora enaka disciplini Rdeče Armade, torej ne more biti disciplina terorja, strahu in sile. Naša disciplina mora poznati izvrševanje nalog brez mruranja, izpolnjevanje tudi najtežjih nalog, poznati le red in delo.

Naša vojska ni samo vojaška, ampak je obenem tudi politična organizacija. Naš borec

ni vojak, le v ožjen ponenu besede, biti nora-
tudi političen borec. Važno je, da ne uničuje
no sovražnika samo z orožjem, uničevati ga no
rano tudi z našo politično zavestjo. Zgraditi
politično zavest, dvigniti kulturni nivo bor-
cev, to je naša druga naloga.

Za borbo proti sovražniku, bogatemu na vo-
jaških izkušnjah in z dobro vojno tehniko pro-
ti sovražniku, ki je še vedno nočan, pretkan-
in zahrbtn, je potrebna vojaška vzgoja. Vsak
naš borec nora natančno poznati svoje orožje,
noč in uporabo. Usposobiti se vojaške za bor-
be, vojaško se dvigniti in prekaliti, je naša
tretja naloga.

Četrta naloga je, razviti samoinicijativ-
nost in gibčnost naših edinic v borbi, pokretu

Postavili so tudi nalogo, ki je posebno—
važna za nas delavce na kulturnem polju: raz-
viti v naših vrstah občutek zadovoljstva, nla-
dostnega poleta. Naj v naših taboriščih ori
pesen, pesen borbe, pesen ustvarjanja in sreč
nejše bodočnosti.

Te naloge so si postavili naši stari bor-
ci in te so sedaj tudi naše naloge, ko se je
naša vojska razvila in postala nočna, ko je
naša organizacija sklicala že dva mladinska
kongresa, kjer je tovariš TITO govoril mladi-
ni, združeni na kongresu.

V proglasu, izdanem na kongresu, čitano:
"Naj vsa naša mlada srca in duše poveže ena-
sena misel: neprestano naprej do zmage! To-
gaslo naj vodi vas, vse mlade sile fronte in

zaleđja naj združi v mogočnem jurišu, ki bo -
za vedno očistil našo zemljo okupatorske go-
lazni in domačih izrodkov!" Napnilo torej vse
naše moči, mobilizirajmo vse sile, razbijmo -
sovražnikove postejanke, dvigajmo našo kultu-
ro!

SKOJEVCI

Naša .

Prišel sem v partizane. Vsi so se mi zde-
li enaki - bratje. Kmalu pa sem opazil ne-
njini veliko, bistveno razliko, črtudi na zu-
naj malo vidno. Bili sta dve skupini: ena ži-
vahna, vesela, vedno pripravljena na zabavo -
in snah kakor tudi na državne akcije in žrtve,
delavna, hrabra, druga tudi vesela, razposaje
na a ob prvi težkoči, nepriliki, pesinistična
šmerava, obupana. Čutil sem, da pripadam idej
no prvi skupini, dejansko pa nisem pripadal -
nobeni. Le gledal sem in opazoval.

In res sem opazil čudo: vedno veseli fant
je so znali biti tudi resni, zelo resni. Seve
da v borbi in nevarnosti, si bo kdo mislil. O,
ne! Tam so možati, a vedrih lic. Takrat so pa
ležali na travi in ni bilo nobene nevarnosti.
Pogovarjali so se - učili. Obraze so imeli -
resne, oči so jim gorele. Enkrat sem prekinil
napeto poslušanje učne ure, drugič živahno de-
bato, tretjič pridružil moj glas udarni parti-
zanski pesni. Zato sem sklepal: sestanki mora
jo biti sistematično urejeni, načrtni, torej-
nekaj lepega in obenem zelo važnega. Začutil

sem do njih spoštovanje in nočno atrakcije. Rad bi bil v njihovih vrstah.

To pa še ni bilo vse. Kot komandir čete sem imel več prilik za opazovanje: nekateri tovariši se vaselega obraza izpolnjevali vsa povelja in konisarjeva povelja, prostovoljno so se javljali na akcije in na nevarne pohode ter vedno budno in vestno stali na določeni stražarskih mestih. Drugi pa so izvrševali povelja - zdaj čemerne, zdaj kisljih obrazov in se niso nikdar javili prostovoljno na težke akcije ali na patrole, večkrat sem jih zasačil, da so stražarsko službo opravljali nevestno.

Tako sem kraj kmalu jasno ločil dve skupini: partijce in skojevce na eni ter neorganizirane na drugi strani. S tem ne trdim, da so v eni skupini bili vsi odlični in vzgledni /nekaj jih je tudi šepalo/ in v drugi vsi zanič. Tudi v drugi skupini so bili odlični fantje. Ali razlika se je vendarle opazila: v kritičnih trenutkih je bila ta vidna tudi za površnega opazovalca.

Lahko bi nadaljeval na dolgo in široko to razlikovanje med enimi in drugimi. Omeniti le še to: skojevci in partijci so tako vplivali name, da sem s iz vsem srcem želel biti njihov.

Ali je in bo naše delo in obnašanje tako?

Naloga vsakega izmed nas naj bo ta, da s svojim vzgledom pritegnemo tudi druge jk nam!

Tone. v

Vitis s P...
Odšel sem z doline z najlepšimi sponini. Povsod so me lepo sprejeli: klobas, kruha in morale ali vina ni nikdar manjkalo. Vsi so vsi dušeni za našo NOV, zato ni čudno, da med partizani čestokrat slišiš: "Kdaj pojdemo zopet v dolino?" Vsakomur, ki ga srečaš v dolini, zažarijo oči, iz katerih sije zaupanje v našo vojsko. Otroci ali stari, moški ali ženske, vsak te prijazno pozdravi z dvignjeno pestjo.

Doživel sem prizor, ki je res vreden, da vam ga opišem:

Težko sem odhajal iz doline. V mali vasi sem se ustavil, da se odpočijem in tu mi je na kraj ostalo globoko v sponinu. Dekletce stari nič več kakor osen let skače okrog hiše in kliče na vse kriplje sosedovo Anico, naj vendar hiti in se odprvi. Na pragu hiše stoji zaskrbljena mati in jih opozarja ter prosi, naj bodo vendar doma, ker je že pozno. Mame pa niso več slišale teh opominov, ker so z vso naglico že odhiteli in izginile izpred oči. Mama je na to pričela tarnati, da se to dogaja vsak večer in da se vedno boji za mame. Potolažil sem jo, češ, da so mame in da skačejo po trati. Ko sem se odpočil in okrepečal, sem krenil dalje.

Prav previdno priden do ceste, katero sem moral prebrskati in zagledan obe deklici z vedrom in čopičem na sredi ceste, ko veselo rišeta z malo rečico, v kateri konaj držita č...

pič: "Živel tovariš Tito! Živela NOV!" Obstal-
sen, bil sem ganjen. Male pa so se mi nasmeja-
le in nadaljevale svoje delo. Z urnim korakom
sem hitel naprej. Tiste velike in nerodne čr-
ke pa so ostale.

To so naši pionirčki. Tudi oni pomagajo -
in delajo kot naši hrabri partizani. Mi SKOJ-
evci pa si vzemimo to za vzgled in zavedajmo-
se, da je naša naloga ista. Zato moramo z vso
našo znožnostjo in dobro voljo pomagati narod
do doškokrajšne svobode.

Hafner in Bratuž

V gorski vasici

Ogromna grapa leži pred nami. Na nasprot-
nem pobočju se beli prijazna gorska vasica...
Tja smo namenjeni.

Stežica se vije nad grmovjem, nad skalami
preko potečkov in preko suhih strug hudourni-
kov. Za vsakim ovinkom se pokaže nova slika.
Tu se pasejo krave, katerih zvoni pozvanjajo
v čisti zrak, tam zopet ovce izpopelnjujejo -
lepo gorsko idilo. Po taken svetu korakamo mi
"VĚSELI KIS".

Polagoma smo dospeli do omenjene vasice,
kjer smo se namenili nekoliko odpočiti. Krep-
čali smo se z vodo, kadili pa smo "eno zvito".
Ljudje so takoj opazili naše instrumente in -
začeli: "Dajte, zagodite nam eno!" "Ninano ča-
sa?" smo odgovorili, "moramo naprej, zaradi ko-
sila." "Dano mi, samo zagodite in zapojte nam
nekoliko!"

Spogledali smo se in bili smo soglasni . . . Ljudje so nosili kruha, sira skute. Okrepčali smo se prav po planinsko. Medtem, ko smo zalagali želodce, so ljudje pripravili skednje in tam počakali. Zbrani so bili stari in mladi, celo najmlajši, ponosno sedeči v naročjih mamic. Pripominja, da ima vas 42 prebivalcev in da sta manjkala samo dva: eden je bil bolan, drugi pa komaj 14 dni star. Prišli smo, zaigrali in zapeli.

Že pri prvih zvokih "Veseloga KISA" so se ljudem razležli obrazi v blaženih smehih. Ta nasmehek je vlival novega ognja, da smo igrali, igrali, . . . Ob zaključku vsake točke smo bili nagrajeni z burnim ploskanjem. Pevci so zapeli narodne pesni, pesni, iz katerih diha duša slovenskega naroda. Oči poslušalcev so se zamaknile v neznano daljavo! . . . da, celo solze so se zalasketale v očeh nekaterih poslušalk.

O pesen, slovenska narodna pesen!

Ko so pevci končali, je ostala v skednju-grobna tišina. Po nekaj trenutkih se je vsul plaz odobravanja, tako, da so pevcem kar žarele lica.

Naš nenapovedan miting se je ugodno nadaljeval. Nihče si ne more predstavljati, kakšno zadovoljstvo smo čutili, ko so naši najmlajši vzklikali: "Joj, kako lepo!"

Proti koncu smo še nekoliko zaigrali za ples. Zavrtele so se deklice zdravih lic in - lepe kot svet, v katerem žive.

Naš odhod se je neodložljivo približal.

Pospravili smo in se poslovili. Ganljivo je bilo slovo. Stiskali so nam roke in vabili: "Še pridite, še! Nismo še videli kaj takega. Naši tovariši znajo pa res vse. Hvala van lep!"

Odpravili smo se naprej po stezici, vijo čí se med grmi in skalami, vedno naprej.

Ponosni smo bili, da smo nudili ljudem - nekaj lepega in da smo jih zadovoljili, ljudi, ki so tako naši.

Ganjo.

. e n s t e

Naša domovina

Sonce je vstalo in zasijalo. Zasijalo je na našo lepo domovino. "Srečna bi lahko bila, o domovina", šepače tajni glas v prsih vsakega poštenega Slovenca. "Najhen košček zemlje je dodeljen Slovencu, a velika slava in bo dočnost, drugim v vzgled!"

Tihi veter se počasi dviga iz doline do najvišje gore, tam se mu pridruži drugi, združita se v eno. Že je tako velik in močan, da lahko pretrga črne oblake, ki pripravljajo to čo nad našo domovino. Nima pa še toliko moči, da bi pregnal te velike oblake, ker njihov gospodar je trmast, častihlepen ter hoče vladati tudi nad našo domovino in vso zemljo,

Proklet naj bo tisti, ki misli našo domovino izčrpati do korenin in vcepiti v naše ljudstvo druge misli ter postati tako pravi gospodar! Naša zemlja tega ne bo dopustila!

Prežečim očem, ki pohlepno gledajo na domovino ne sme in ne bo sledila grabežljiva roparska roka. Naša domovina je svobodoljubna in ponosna. Veter, ki se je dvignil iz nje, bo razpršil vse te črne oblake, omogočil bo soncu, da bo svobodno sijalo na svobodno zemljo. V srcu vsakega bo ta veter oživel prelepo ljubezen do svoje domovine.

S t a n e .

AKCIJA

Bil je poletni večer.

"Zbor!" zakliče dežurni. Vsi smo se postavili v vrsto in čakali komandanta. Prišel je ter nam javil: "Na akcijo gremo! Ob deveti uri morajo biti vsi pripravljeni za pohod!"

Veseli smo se razšli in se pripravljali - za pohod. Mračilo se je že, ko se je kolona - pričela pomikati navzdol, v dolino. Toda kam neki gremo? Vsak je v svoji radovednosti ugibal. "Približno že vemo", se je oglasil eden - izmed nas. "Gotovo bomo napadali nemško postojanko, dobro bo to!" Tako smo dalje potovali po temnem gozdu, utrujeni in vroči, le nočni veter ki je šumel po gozdovih, nas je hladil. Proti jutru smo se približali določenemu mestu. Kolona se je ustavila. "Tišina!" se čuje glas komandanta. "Kolona stoj!" Nepremične postave čakajo na napad. Komendant daje še zadnja navodila in kolona se v razstojanju zo pet pomika naprej. Postava za postavo se spušča v dolino. Na cilju smo! Med nami zavladagrobna tišina. Sliši se šum oddaljene vode, ki buči skozi skalovje. Na nestu! Zasedemo hitro položaje. Aha, tam je že mitraljez in tovariš leše čaka, da zapoje znano mitraljezko pesem Švabom. Pod nami se vije cesta, napravi ovinnek. "Torej tu bomo nakresali Švabe!" Čakamo - pol ure, uro nič. Zaslišijo se koraki. Približuje se tovariš, ki je bil na izvidnici. Zašepeče:

"Švabi gredo." Kekor iskra je udarila med nas njegova beseda, vsak se je sklonil k tloni in čakal na strel. Koraki... Bliža se prvi Švab Previdno stopa naprej, z brzostrelko v roki. Nekoliko sklonjen naprej, pregleduje cesto. Po tem drugi, tretji itd. Spustili smo jih naprej. Negibni pričakujemo znak komandanta. "Upali!" prešine rezek klic komandanta. Ta, ta, ta.... tr, tr.. poje Šveda in naši začno metati bombe. Švabi se umikajo. Naše bombe so jih popolnoma zmešale in pokazali so vso svojo brzino. Nekaj jih je pa ohležalo. Zaplenili smo puške in opremo. Boj pa je bil končan.

Veseli smo se vračali in donela je pesen:
"Hej brigade hitite..."

Tonče.

NAPAD

Utrujeni od dolgih pohodov in akcij smo prišli do novega taborišča. Ker želeli smo si malo počitka. "Omaj ležen in zaspin, me že kliče dežurni: "Ura je dve, vstani, da greš na stražo." Prav zadovoljno sem opravil svojo službo, ker sem si mislil: "Saj jutri bomo počivali." Bilo je res lepo jutro, sonce je sijalo na rosno zemljo, vse je bilo mirno. Ob pol enajstih pa se je pokazala "štorklja", zakrožila enkrat, dvakrat. Čim se je malo oddaljila, je vodnik težkega voda dal nalog, da takoj postavijo na položaj težko strojnico - "Fiat". Nalog je bil takoj izvršen, a štorklja kot da bi vedela za to, ni več prišla na zaj.

Opoldne so se zamenjale straže. Dežurni -
kliče v zbor za kosilo. Komaj pa razdele polo-
vico, prihiti tovariš komandant in ukaže: "Hi-
tro, kdor je dobil kosilo v zbor!" Spogledamo
se, saj so nam vendar rekli, da bomo danes po-
čivali. Kmalu nato pa da komandant povelje, da
gremo na položaje. Tovariši nestrpno pričaku-
jejo, kdaj bo zapela naša težka Breda, kajti-
sedaj smo že videli, da se pomikajo Švabi pro-
ti našim položajem. Pa smo morali čakati sko-
raj uro, da so zapeli naši mitraljezi. Švabi-
pa so padali kakor snopje, se skrivali in pri-
čeli streljati s "šarci" kot besni. Mi smo
jim odgovarjali, še z bacači so se nas lotili
Vse njihovo prizadevanje je bilo zaman. Imeli
smo dobre položaje in nam niso nič mogli, če-
prav jih je bilo trikrat več kot nas.

Mi smo vriskali in peli, Švabi pa kleli -
in trepetali. Ko se je znočilo, so Švabi šli,
mi pa smo z veselim srcem popili tisti četrt-
vina, ki nam je bil določen opoldne, nato pa
smo odšli skozi gozd.

Daleč smo že bili, ko so Švabi zopet priče-
li streljati in metati rakete.

Miroslav.

Faint, illegible text at the top of the page, possibly bleed-through from the reverse side.

